

Viziune, obiective, strategii și programe ale Muzeului Național de Artă al României

1. Viziune.

MNAR trebuie să devină un spațiu vital în care patrimoniul cel mai reprezentativ pentru istoria artei aflat în România să fie pus într-un context larg, atât național cât și internațional, din care să rezulte legăturile și aportul artiștilor din România la arta europeană și universală, conexiunile cu arta contemporană și noile generații de artiști, cu evoluțiile societății de azi.

În aceeași măsură, MNAR trebuie să devină o scenă de prim rang în prezentarea unor expoziții semnificative pentru arta universală, care să prezinte piese de valoare din colecții aflate în străinătate.

În baza misiunii sale, MNAR trebuie să devină un centru de cercetare și popularizare științifică, cu rol de placă turnantă a cercetărilor specifice de artă și teoria artei din România către cultura universală și mediile academice. Se vor aprofunda cercetările focalizate pe specificul departamentelor Artă Veche Românească, Artă Românească Modernă, Artă Europeană și Decorativă, Artă Orientală, Arte Grafice cu finalitate în expoziții și comunicări în publicații și reuniuni științifice cu caracter național și internațional.

MNAR trebuie să joace un rol determinant în procesul învățării continue și să dobândească un rol major în educația artistică a publicului de toate vârstele și nivelurile de instruire. Astfel, MNAR va face demersuri la Ministerul Educației pentru desfășurarea continuă a activităților de educație artistică în incinta muzeului și va conlucra cu ONG-uri de specialitate pentru desfășurarea de programe educative în muzeu.

Fără compromisuri ale gradului înalt de cercetare și comunicare, de prezentare expozițională și conceptuală, dar fără să cadă într-un elitism steril, MNAR trebuie să devină un mediator în înțelegerea și aprecierea artei de către marele public, ca factor de creștere a calității vieții.

Totodată, MNAR are prin poziția sa urbană și infrastructura sa toate premisele pentru a deveni un spațiu viu, deschis comunității, care să găzduiască evenimente de cea mai înaltă calitate, care să dea publicului sentimentul că instituția este aliniată unor bune practici internaționale, că face oficiul de vector de mare anvergură în conectarea la schimbul mondial de valori.

În acest sens, MNAR trebuie să devină și un spațiu cu valențe interdisciplinare, plurivalent artistic, deschis către „societatea spectacolului” de azi prin activități realizate în parteneriat cu alte instituții de cultură, cu mediile ONG și industriile creative, fără ca acest lucru să transforme muzeul într-un spațiu care să-și piardă identitatea specifică în domeniul artelor vizuale, deschis necritic oricăror activități cu succes facil la public.

2. Misiune

Misiunea MNAR constă în păstrarea, conservarea, restaurarea, studierea, comunicarea, expunerea și promovarea la cele mai înalte standarde a unor bunuri culturale care fac parte din categoria artelor vizuale din arta românească și universală în scopul cunoașterii, educării și recreerii.

3. Obiective

3.1 Obiective generale

Transformarea MNAR într-un spațiu al excelenței în studiul, conservării, expunerii și comunicării artei din România și a celei universale.

Transformarea MNAR într-un pol educație artistică cu caracter de excelență, deschis tuturor categoriilor de vârstă și nivelurilor de instruire.

Consolidarea statutului de etalon al muzeografiei de artă din România și de reprezentativitate pentru arta și muzeografia din România în străinătate.

Realizarea unor programe expoziționale de cea mai înaltă calitate, care să exprime o viziune corespunzătoare cercetărilor critico-istoriografice recente, integratoare și de contextualizare a artei din România în sens european și universal.

Creșterea cu 5 procente a numărului de vizitatori în fiecare din anii corespunzător perioadei de management.

Creșterea veniturilor proprii și a aportului de resurse financiare obținute din activități de mecenat, sponsorizare și accesarea de fonduri nerambursabile.

3.2.Obiective specifice

3.1.1. Cercetarea, conservarea și restaurarea

- a) Realizarea unui plan de cercetare anual începând cu anul 2017 focalizat pe specificul departamentelor Artă Veche Românească, Artă Românească Modernă, Artă Europeană și Decorativă, Artă Orientală, Arte Grafice cu finalitate în expoziții și comunicări în publicații și reuniuni științifice cu caracter național și internațional.
- b) Realizarea unui plan anual de restaurare pentru operele de mare valoare artistică, pentru cele care necesită intervenții de urgență și pentru cele selectate pentru includere în diverse expoziții.
- c) Completarea evidenței informatice și deschiderea treptată, începând cu anul 2017 a accesului on-line la informațiile de bază privind obiectele care constituie patrimoniul artistic mobil al muzeului.
- d) Realizarea începând cu anul 2016 a unui studiu de fezabilitate pentru realizarea unui depozit extern al obiectelor artistice de patrimoniu, în condiții de conservare și securitate la cele mai înalte standarde.
- e) Construirea sau adaptarea unor spații exterioare existente, până în anul 2019, pentru funcția de depozit extern al unei părți din patrimoniului artistic mobil și reconvertirea spațiilor libere pentru alte activități deschise publicului.
- f) Realizarea unui program anual de achiziționare unor echipamente moderne de depozitare și conservare.

3.1.2. Valorificarea patrimoniului

- a) Realizarea anuală a minim 2 expoziții de sinteză în care lucrările artiștilor din România să fie contextualizate în raport cu dimensiunea europeană sau internațională, cu includerea de lucrări valoroase împrumutate, după caz, din colecții din țară sau aflate în străinătate.
- b) Realizarea anuală a minim 2 expoziții expoziții monografice care să ilustreze capitole importante din istoria artei din România, contextualizate în plan european și internațional cu lucrări din colecția MNAR, colecții publice și private din țară și străinătate.
- c) Realizarea anuală a minim 1 expoziție semnificativă pentru evoluțiile artei la nivel internațional cu lucrări din colecții străine.

- d) Realizarea unei expoziții cu lucrări din patrimoniul MNAR în anul 2017 la Muzeul Național de Artă din Chișinău, Republica Moldova.
- e) Realizarea cu o periodicitate anuală în Galeria Națională și în Galeria Europeană a unor „medalioane” tematice sau monografice care să accentueze și să contextualizeze aspecte deja aflate în expunere.
- f) Realizarea până în anul 2017 a unui proiect pentru repaginarea Galeriei Naționale în concordanță cu o viziune critică inovatoare sub aspect conceptual.
- g) Prelungirea programului de vizitare până la orele 22 pentru anumite expoziții în zilele de vineri și sâmbătă, în vederea fructificării disponibilității publicului pentru programe nocturne și de week-end.
- h) Practicarea unor programe de vizitare variabile în funcție de interesul publicului.
- i) Realizarea în anul 2017 a unei reviste de specialitate științifică a muzeului cu apariție anuală.
- j) Înființarea în anul 2016 a unei asociații naționale a muzeelor de artă care să conducă la mai buna cunoaștere reciprocă a membrilor, la înlesnirea colaborărilor în proiecte comune.
- k) Revitalizarea asociației „Prietenii MNAR” în vederea consolidării unui lobby și a unei platforme de fundraising în favoarea muzeului.
- l) Punerea în aplicare imediată a unei strategii de colaborare reciproc avantajoasă cu diverse instituții, ONG-uri și industrii creative cu ajutorul cărora să fie implementate proiectele noi sau proiectele deficitare la capitolul personal.
- m) Participarea anuală la minimum două festivaluri/evenimente de anvergură europeană, în parteneriat cu instituții similare din străinătate.
- n) Participarea cu activități specifice în cadrul unor festivaluri de anvergură (Festivalului Internațional „George Enescu”, Festivalului Național de Teatru)
- o) Formarea unui mediu de contacte cu instituții similare pentru preluarea unor expoziții itinerante din arta universală (Muzeele Ludwig, RMN - Asociația Muzeelor Naționale din Franța, etc.)
- p) Dezvoltarea unei colaborări privilegiate cu Muzeul Național de Artă din Chișinău
- q) Dezvoltarea unor colaborări cu instituții similare din state aflate în proximitatea geografică (Austria, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Bulgaria, Grecia, Iugoslavia) în vederea fructificării unui climat cultural comun, de interferență istorică tradițională.

r) Formarea începând cu anul 2016 a unui think-tank cu directorii centrelor culturale străine (cu grad diplomatic de atașat cultural sau similar) la București în vedere identificării unor strategii și proiecte de colaborare cu țările pe care le reprezintă.

3.1.3. Dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane.

- a) Constituirea unui consiliu de curatoriat pentru expozițiile interne și externe, cu coordonare internă și activitate realizată în baza unor contracte de serviciu curatorial extern, cu specialiști din România sau străinătate.
- b) În funcție de necesitățile proiectelor în derulare se va asigura fiecărui conducător de proiect resursele financiare pentru realizarea cel puțin a unei documentări în țară sau străinătate.
- c) Se va asigura fiecărui angajat participarea bianuală la programe de formare profesională în specialități legate de nevoile muzeului.
- d) Se va asigura participarea managerului sau a directorului adjunct la ședințele anuale ale ICOM și se vor face demersuri pentru înscrierea MNAR în organizații profesionale de specialitate.
- e) Organizarea începând cu anul 2016 a unui program de voluntariat și de internship în cadrul MNAR.
- f) Organizarea de traininguri bianuale pentru personalul de supraveghere și pază în vederea însușirii unor deprinderi tip public-relation care să conducă la schimbarea atitudinii față de public și receptarea unui feed-back pozitiv de la acesta.

3.1.4. Educație, comunicare, alte servicii oferite publicului.

- a) Realizarea în anul 2017 a unui centru educațional după modelul École du Louvre în care să fie realizate contra cost cursuri specifice de curatoriat, management cultural, istoria artei etc. Va suplini deficitul de personal și va conduce la obținerea de venituri proprii.
- b) Realizarea începând cu anul 2016 a cel puțin patru programe educative în colaborare reciproc avantajoasă cu ONG-uri cu profil educativ.

- c) Se va organiza începând cu anul 2016 un program lunar de popularizare a artei prin conferințe de specialitate susținute de specialiști de prestigiu din țară și străinătate.
- d) Se va organiza lunar programul de dezbateri cu caracter cultural-artistic „Întâlnire la muzeu”.
- e) Refacerea până în anul 2017 a paginii web a muzeului într-un format simplificat, accesibil, cu o interfață interactivă și un lay-out dinamic, contemporan.
- f) Folosirea începând cu anul 2016 a rețelei de socializare Facebook pentru promovare activităților MNAR și feed-back.
- g) Implementarea din anul 2016 a sistemului de comunicare tip newsletter în care să fie furnizate publicului care solicită acest lucru informații săptămânale despre activitățile muzeului.
- h) Implementarea unei strategii de comunicare a proiectelor și rezultatelor acestora care să includă: conferințe de presă la lansarea proiectelor, conferințe de presă la bilanțul activității anuale; comunicate de presă cu privire la programele desfășurate și rezultatele lor.
- i) Încheierea începând cu anul 2016 a unor parteneriate strategice în domeniul mass-media și mediile de informații on-line.
- j) Refacerea amenajării accesului spre spațiile expoziționale începând cu anul 2016 în vederea unui impact „amabil” și accesibil la nivelul informațiilor de orientare în muzeu.
- k) Refacerea începând cu anul 2016 a semnalizării out-door în sensul adecvării sale la condițiile specifice de ambianță arhitecturală și urbană în care MNAR funcționează.
- l) Realizarea unei cafenele în interiorul MNAR și a unei terase de vară în curtea Palatului Regal începând cu anul 2017.
- m) Realizarea până în anul 2017 în interiorul MNAR a unui shop muzeal cu vânzare de cărți/cataloge de artă, înregistrări muzicale, filme și obiecte souvenir.
- n) Realizarea unui catalog (print) de minim 200 de pagini pentru fiecare expoziție organizată începând cu anul 2017.
- o) Realizarea începând cu anul 2017 a unei publicații print anuale de specialitate muzeală.

- p) Realizarea Anuarului MNAR (print) care va cuprinde referințe despre toate activitățile culturale ale MNAR organizate pe parcursul unui an calendaristic
- q) Organizarea anuală începând cu 2017 a unui simpozion de specialitate cu participare internațională.
- r) Participarea anuală a MNAR cu comunicări la cel puțin 2 conferințe de specialitate cu caracter național sau internațional.

3.1.5. Identificarea și atragerea unor fonduri suplimentare în vederea dezvoltării activităților muzeului.

- a) Realizarea de demersuri pentru includerea anuală a unuia din proiectele de anvergură internațională pe lista proiectelor cu finanțare prioritară din partea Ministerului Culturii.
- b) Realizarea de demersuri începând cu anul 2016 pentru obținerea unor donații de opere de artă de la artiști importanți sau moștenitorii unor artiști importanți români sau străini.
- c) Realizarea de demersuri începând cu anul 2016 pentru achiziționarea de către mediul corporatist a unor opere de artă valoroase în favoarea MNAR.
- d) Implementarea începând cu anul 2016 a sistemului de custodie a unor colecții de artă din țară și străinătate.
- e) Participarea cu proiecte artistice și editoriale începând cu anul 2016 la sesiunile de finanțare nerambursabilă organizate de AFCN.
- f) Finanțarea unor proiecte culturale prin Institutul Cultural Român.
- g) Accesarea unor parteneriate în proiecte culturale europene și a unor programe de finanțare europeană.
- h) Implementarea unei strategii de contacte nemijlocite cu mediile corporatiste, de afaceri, pentru crearea unui anturaj de sponsori și mecena ai muzeului.

4. Strategia culturală pentru întreaga perioadă de management.

4.1. Cordonate generale:

Se va prioritiza criteriul calitativ de excepționalitate, capacitatea de atragere a publicului și un feed-back pozitiv din partea acestuia.

Se va urmări accentuarea dimensiunii integratoare în plan european/universal și interdisciplinaritatea.

Se va accentua prezența internațională în activitățile muzeului și prezența muzeului în activități internaționale.

4.2. Coordonate specifice

4.2.1. Cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului.

Se vor adopta măsuri pentru dezvoltarea cercetării patrimoniului și conservarea/restaurarea patrimoniului la cele mai înalte standarde concomitent cu prezentarea rezultatelor cercetării în medii naționale și internaționale.

4.2.2. Valorificarea patrimoniului.

MNAR va urmări obținerea de rezultate de înalt nivel calitativ prin îmbunătățirea prezentării colecțiilor în expozițiile permanente și realizarea unor expoziții temporare într-un spirit contemporan, dinamic, cu creații exemplare în arta din România și arta universală.

Acestea vor trebui să răspundă următoarelor criterii calitative:

a) relevanță în privința calității artistice recunoscută la nivel național și internațional.

b) relevanță pentru contextualizare la nivel european și universal.

c) relevanță pentru conceptul expozițional bazat pe o viziune critică, în acord cu cercetări recente.

d) relevanță pentru contextualizare interdisciplinară (istorie, literatură, publicistică, teatru, film, muzică etc.)

Expozițiile vor avea un caracter tematic care va decurge dintr-o concepție integratoare și interdisciplinară a artei din România, în context european și universal.

Se vor include în programul expozițional, prin recursul la patrimoniul real și virtual al muzeului:

a) expoziții monografice ale unor artiști de mare importanță în istoria artei din România și din arta universală.

b) expoziții monografice ale unor artiști contemporani de prestigiu a căror activitate a fost recunoscută în plan național și internațional.

b) expoziții semnificative pentru diversele grupări artistice care au activat în România și în lume (Avangarda istorică, grupul Sigma, grupul Prolog).

c) expoziții semnificative pentru parcursul socio-politic și cultural al României (Primul Război Mondial, Marea Unire din anul 1918, preluarea președinției Consiliului Europei de către România în anul 2019)

d) expoziții semnificative pentru parcursul artei din România în perioada 1946-1989.

e) expoziții semnificative pentru arta experimentală din România.

4.2.3. Dezvoltarea resurselor umane

Se va urmări dobândirea unei formări profesionale la cele mai înalte standarde pentru personalul propriu.

Se va urmări atragerea unor personalități din domeniul muzeologiei, istoriei și teoriei artei din țară și străinătate prin invitarea lor în proiecte de organizare de expoziții, conferințe, programe de training profesional.

Se va urmări atragerea de personalități ale culturii, științei, artei, noilor media în activități organizate la muzeu pentru obținerea unui plus de imagine și prestigiu pentru MNAR.

4.2.4. Educație, comunicare, alte servicii oferite publicului.

Programele educative se vor structura în jurul poziției de mediator al muzeului, de facilitator al accesului la educația cu caracter artistic, la înțelegerea și aprecierea artei având ca focar Școala Muzeului creată pe modelul École du Louvre.

Se vor externaliza o parte din serviciile educative prin colaborarea cu ONG-uri de specialitate.

Se vor realiza programe educative pe categorii de vârstă și nivel de instruire, inclusiv a mediilor corporatiste.

Se va realiza o comunicare periodică, cu caracter transparent, a proiectelor și rezultatelor.

Se vor susține campanii de promovare a activităților culturale ale muzeului.

5. Strategia și planul de marketing.

Strategia de marketing este determinată de obiectivul creșterii numărului de vizitatori, creșterea veniturilor proprii, îmbunătățirea imaginii muzeului și situarea sa pe o poziție superioară în preferințele publicului pentru petrecerea timpului liber. Atragerea publicului către muzeu se va face prin funcționarea unei cafeterii de calitate și a unui magazin tip librărie-suvernuri, specific spațiilor muzeale.

- a) Refacerea amenajării accesului spre spațiile expoziționale începând cu anul 2016 în vederea unui impact primitor și accesibil la nivelul informațiilor de bază.
- b) Refacerea începând cu anul 2016 a semnalizării out-door în sensul adecvării sale la condițiile specifice de ambianță arhitecturală și urbană în care MNAR funcționează.
- c) Realizarea unei cafenele în interiorul MNAR și a unei terase de vară în curtea Palatului Regal începând cu anul 2017.
- d) Realizarea până în anul 2017 în interiorul MNAR a unui shop muzeal cu vânzare de cărți/cataloge de artă, înregistrări muzicale, filme și obiecte suvenir produse de MNAR sau de terți.
- e) Realizarea de obiecte suvenir cu caracter general și cu caracter specific în legătură cu expozițiile temporare organizate.
- f) Realizarea de campanii bianuale de promovare a MNAR și a activităților sale.

6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management

6.1. Cercetarea, conservarea-restaurarea și securitatea patrimoniului.

Va conduce la atingerea obiectivului privind dezvoltarea activității de cercetare, documentare, clasare, restaurare și securitate a patrimoniului.

6.2. Valorificarea patrimoniului

Va conduce la atingerea obiectivului de valorificare expozițională a patrimoniului muzeal, real și virtual, dezvoltarea relațiilor cu instituții similare.

6.3. Dezvoltarea resurselor umane.

Va conduce la atingerea obiectivului privind îmbunătățirea politicii de resurse umane, perfecționarea profesională a angajaților, suplinirea deficitului de personal

prin programe de voluntariat și internship în activitatea de evidență a patrimoniului, de cercetare, organizare de expoziții etc.

6.4. Educație, comunicare, alte servicii oferite publicului

Va conduce la atingerea obiectivului privind creșterea gradului de acces și participare a publicului, cu precădere a tinerei generații la actul de cultură, eficientizarea relației muzeu-public, la cunoașterea publicului și adaptarea programelor la nevoile și preferințele acestuia.

6.5. Atragerea de resurse financiare și mărirea fondului patrimonial

Va conduce la atingerea obiectivului privind atragerea de finanțări, sponsorizări în vederea finanțării programelor culturale, de mărirea a fondului patrimonial al muzeului, de obținere de venituri proprii.

6.5. Funcționare și mentenanță.

Va conduce la asigurarea resurselor și serviciilor necesare funcționării instituției.